

Sírjak vagy nevessek?

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 12. szám, 2019. március 22.

Amikor rászántam magam, hogy a nemek háborújáról írjak, évtizedek óta ezzel a szakterülettel foglalkozóként számítottam arra, hogy valamelyik fél, ha nem mindkettő, ellenem fordul majd. Ezúttal Betlen Anna haragját vívtam ki *Más magyarázatom nincs* című írása (ÉS, 2019/11., március 14.) hű tükre annak, mi történik olyankor, ha a szakértelem helyét átveszi a tudatszűkült vagdalkozás.

Megmosolyogtató, hogy szerinte én vagyok az, aki állítólag „*nemtelen eszközökhöz folyamodtam*”, „*gyalázkodtam*”, „*csacsiságokat*” írok, hogy a végképp alpári, legfeljebb őt minősítő, lehülyézős, seggfejes idézetét már ne is említsem. A jelenségnek neve is van a pszichológiában, úgy hívják, hogy projekció, amikor valaki a másíknak tulajdonítja azt, amit valójában ő csinál. *Írásom* (ÉS, 2019/9., március 1.) pontosan arról szólt, hogy nem érdemes háborúskodásban, férfivédő, illetve nővédő szekértáborokban gondolkodni, a férfiak és nők mint nemek semmivel sem jobbak vagy rosszabbak a másíknál stb. (úgyhogy pontosan ugyanennyi erővel nekem támadhatott volna valamelyik férfivédő szervezet elkötelezett harcosa is). A jelek szerint éppen ez az, ami a szerzőt mértéktelen haragra gerjesztette, hiszen láthatólag kizárólag hadakozásban képes gondolkodni, nem véletlen, hogy ilyesmiket ír: „*A nők elleni erőszak az én felfogásom szerint politikai probléma, ugyanis a hatalomról szól.*” Nem részletezném, hogy ha valaki a férfi-női viszonyt eleve a nők elleni erőszakra szűkítve és láthatólag hatalmi harcként képes csak felfogni, az – próbálok finoman fogalmazni – probléma. Szakmai vitát szakemberekkel szoktam folytatni, ez visszafelé is igaz, azért nem bonyolódna szakmai vitába a szaküzemgazdász szerzővel mondjuk a közép vállalatok üzletviteli gyakorlatával kapcsolatban, minthogy ahhoz meg én nem értek. Betlen Annának a jelek szerint kicsit kevesebb az önreflexiója, cserébe viszont láthatólag parttalan az önbizalma. Saját maga vallja be például, hogy „*Ranschburg Jenővel ezeken a hasábokon ugyancsak alkalmam volt vitatkozni*”, Betlen Anna azonban sajnálatos módon nem vitatkozik (ahhoz ugyanis érvek szükségeltetnének), hanem érzelmi alapú kirohanásokat tesz, esetemben például „*nem állok neki tételtől tételre cáfolni Grád zavaros, rosszindulatú állításait*”. (Kár, mert érdeklődve figyeltem volna.)

Amikor a szerző két gyalázkodás között kivételesen megpróbál „szakmai” lenni, akkor derül ki, hogy tárgyi tudás sajnos tényleg nem homályosítja el szárnyaló fantáziáját. Pár gyöngyszem: eleve összekeveri a férfi-női kapcsolati problémákat (amikről én írtam) a családon belüli erőszakkal (ami a fentiek kis szelete, viszont neki Móríckához hasonlóan láthatólag „mindenről az jut eszébe”). Hozzá képest nyilván jóval kevésbé értek az emberi jogokhoz, mivel míg én csak pár évig dolgoztam az Emberi Jogok Európai Bíróságán és csak 13 évig az Alkotmánybíróságon emberi jogi szakértőként (még a Sólyom-Holló-Németh-Bihari időszakban), és alig néhány szakkönyvem jelent meg a témában, addig a jeles szerzőnek pár éve és őt idézve „*szerencséje volt közölhetni*” egy csaknem 4 oldalas cikket a szexuális zaklatásról a *Fundamentum* című emberi jogi folyóiratban. Ennek a mély és sokoldalú szakmaiságnak tudható be például, hogy kifejti, szerinte „*óriási szakmai tévedés azt állítani, hogy a nők és férfiak éppen ugyanúgy szoktak erőszakot alkalmazni egymás ellen*”. Nos, senki nem állítja (így én sem), hogy *ugyanúgy* szoktak erőszakot alkalmazni, ehelyett azt viszont tengernyi kutatás és pár ezer általam látott jogeset ismeretében bátran állíthatom, hogy az egymással és a többi családtaggal, például gyermekekkel szembeni agresszióban érdemi különbség nem mutatható ki a nemek között (miközben a konkrét megjelenési forma persze erősen változó, mint tudjuk, az agresszió nem csak fizikai lehet), de a családon belüli fizikai agresszió is lényegesen gyakoribb a női oldalon, mint ezt a nővédő szervezetek előszeretettel kommunikálják. A fenti kijelentésével kapcsolatban olyan „eredeti” gondolatokat fejt ki, mint például: „*A hatalomról van szó (a család jogi ügyeket foglalkozó bíróság előtt általában a családon belüli hatalomról)*”. A szerző a jelek szerint életében nem járt még idehaza bíróságon, másként tudná, hogy Magyarországon

nem léteznek családjogi bíróságok, vagy hogy a bíróságok családjogi perekben véletlenül sem „a családon belüli hatalomról” döntenek, hanem a házasság felbontásáról, a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról, a kapcsolattartásról vagy a gyermektartásdíjról. Ez nagyjából olyan szinten szól a hatalomról, mint például egy birtokháborítási, személyiségi jogi, baleseti kártérítési per, hiszen mint minden emberek közötti viszonyt, a családon belülieket is lehet egy kiragadott aspektusból szemlélni (legfeljebb nem érdemes). A csúcspont mégis talán az, amikor kifejti, hogy a családjogi perekben *„igenis lehet, sőt kell is jó döntést hozni”*. Mindig voltak és lesznek emberek, akik számára a világ ilyen irigylésre méltóan egyszerű, lásd: *„Írók, írjatok remekműveket!”* Magam hiába bontottam fel kb. kétezer házasságot bíróként, és legalább ennyit ügyvédként, a jelek szerint olyan csacsi vagyok, hogy ez nekem valahogy szinte soha nem sikerül. Amikor minden erőfeszitésem ellenére sem tudunk egyezsége jutni, én szinte mindig csak veszteseket látok mindkét oldalon, de legfőként a gyermekek esetében, minthogy a bontóperek mellett a befeszülős-hadakozós hozzáállás mellett eleve vesztes-vesztes játszmák.

Betlen Anna (aki talán nem véletlenül saját maga is különféle nővédő szervezetek elkötelezett harcosa) hozzászólásában láthatólag pontosan azt a „nemek háborúját” folytatja, ami ellen a cikk íródott, így indignálódottsága végül is érthető, hogy őt idézzem, „más magyarázatom nincs”. Odáig jut, hogy az *ÉS* felvilágosultságát, progresszivitását, kulturáltságát vonja kétségbe, pusztán mert ő a szélsőséges és előítéletes hozzáállása folytán nem ért egyet az írásommal. Még gondolkodom, hogy sírjak-e, vagy nevessek.